

Но той изгуби и нѣщо повече. Непрѣкъснатото тичане около селскитѣ разправи и разстрои собствената му работа. Той отвикна отъ труда, ходѣше често въ града, застояваше се въ кръчмата, започна да пие. Макаръ и побѣденъ, той не се остави отъ борбата си. Но и Вълчанъ гледаше всѣкакъ да го притисне и да му напакости. А той бѣше по-силенъ и успѣваше. Грозданъ се дразнѣше все повече. Въ лицето на Вълчана той виждаше вече личенъ и непримиримъ врагъ и, по какъвто и да било поводъ, кипваше и се скарваше съ него. На Димитровъ-денъ той отиде и по-далечъ — удари му плесница.

Откато получи призовката си, Грозданъ почна да се напива почти всѣки денъ. Умразата му къмъ Вълчана се обърна на сѣщинска болестъ, която глождѣше и разяждаше душата му. Той стана мраченъ, сприхавъ и зълъ. Правда не виждаше никждѣ, въ добродѣтели и съвѣсть повече не вѣрваше. Невъздържанъ и буенъ, той бѣше готовъ да се скара съ всѣки, който му се изпрѣчваше прѣдъ очи. Въ по-заможнитѣ хора той виждаше черната и пѣклена душа на Вълчана, въ по-бѣднитѣ — страхливци, които се прѣкланятъ прѣдъ богатитѣ. Той намрази всички. Но затуй пѣкъ съ Тачката отъ денъ на денъ ставаха по-близки и по-нераздѣлни. Лоша слава имаше Тачката. Говорѣха, че прѣди нѣколко години той е билъ въ числото на оная шайка, която бѣше обрала единъ руски мѣнастиръ при устието на Дунава, обиръ, придруженъ съ инквизиторски мѣжки и съ убийства. Тачката изглеждаше гузенъ и нищо не работѣше. Подиръ Гроздана той вѣрвѣше като сѣнката му. И отъ тая двойка, кждѣто отчаянието и буйната смѣлость на единия се съчетаваха съ лукавата прѣстѣпностъ на другия, всички почнаха да се боятъ и прѣдпазватъ.

Минаха се тѣй много дни прѣзъ зимата. Една нощъ тревожно и често заби черковната камбана, загърмѣха